

Samenvatting Wet Toezicht en Bestuur Rechtspersonen (WTBR)

- Per 1 juli 2021
- Doel: Regeling voor bestuur en toezicht bij verenigingen en stichtingen wordt aangevuld, verduidelijkt en in lijn gebracht met wat al gold voor BV's en NV's.
- Relevant voor musea? Jazeker, overgrote deel van musea in Nederland zijn stichtingen (culturele ANBI's).
- Een aantal principes uit de Governance Code Cultuur worden met de WBTR nu wettelijk verankerd.

1. Wettelijke verankering voor RvT is mogelijk

- Bestond al bij BV/NV (benaming: Raad van Commissarissen)
- Governance Code Cultuur gaf deze mogelijkheid al (zie RvT-model), de regels zijn straks ook terug te vinden in de wet.

Verantwoordelijkheden in de twee modellen

	RvT-model		Bestuur-model	
	Bestuur	RvT	Bestuur	Directie*
Beleid	●		●	
Uitvoering	●		●	○
Toezicht		●	●	
Verantwoording	●		●	

* Het bestuur kan de uitvoering delegeren aan een directie. Het bestuur blijft echter verantwoordelijk.

Governance Code
Cultuur 2019

2. Wettelijke verankering handelen naar belang van rechtspersoon

- Belang van de rechtspersoon staat voorop
- In Governance Code Cultuur stond dit al opgenomen; sterker nog: maatschappelijk belang voorop te zetten (principe 1)

3. Wettelijke grondslag voor *one tier board*

- Houdt in dat toezichthouders en de bestuurders samen een bestuur vormen (zie bestuur-model van GGC)
- Binnen dat bestuur heb je dan uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden. Het gebeurt al, maar nu ook wettelijke grondslag.
- One tier board is *niet* verplicht.

4. Meer oog voor tegenstrijdig belang

- Huidig: Indien een onderwerp in tegenstrijdig belang is van een bestuurder, kan de ALV een ander persoon aanwijzen om de rechtspersoon te vertegenwoordigen.
- Straks: Betreffende bestuurder mag helemaal niet deelnemen aan de beraadslaging en besluitvorming over het onderwerp.
- Kan er geen besluit worden genomen? Dan ligt het besluit bij: RvT (indien RvT-model) of bij ALV (indien bestuur-model)

→ Was al in Governance Code Cultuur opgenomen (principe 3.8)

"Als er sprake is van tegenstrijdige belangen neemt de betrokken bestuurder of toezichthouder niet deel aan de voorbereiding, beraadslaging, besluitvorming en uitvoering van deze zaken."

5. Bredere reikwijdte aansprakelijkheid bij faillissement

- Momenteel geldt alleen een wettelijke grondslag voor onbehoorlijk bestuur als geheel. Met intreding WBTR is ook persoonlijke aansprakelijkheid mogelijk voor stichtingen en verenigingen.
- Drie vereisten om persoonlijke aansprakelijkheid van een bestuurder aan te nemen:
 1. Het faillissement van de vennootschap.
 2. Kennelijk onbehoorlijke taakvervulling door de bestuurder binnen de in de wet gestelde termijn.
 3. Het aannemelijk is dat onbehoorlijke taakvervulling door de bestuurder een belangrijke oorzaak is van het faillissement.

Enkele voorbeelden van mogelijk (kennelijk) onbehoorlijk bestuur:

- Niet (tijdig) informeren van toezichthouders, subsidieverstrekkers en stakeholders over ontwikkelingen die voor hen van belang zijn;
- Negeren van vergaande belangenverstrengeling;
- Verwaarlozen van de budgetbewaking;
- Niet voldoen aan in een subsidie gestelde eisen, waardoor een ontvangen subsidie wordt teruggevorderd;
- Onvoldoende deskundigheid of besluiteloosheid, zoals het niet aanvragen van faillissement terwijl duidelijk is of behoort te zijn dat de verplichtingen niet meer kunnen worden nagekomen.

NB: Het is de rechter die aan de hand van alle omstandigheden van het geval beslist of er daadwerkelijk sprake is van (kennelijk) onbehoorlijk bestuur.

6. Plicht tot vastlegging van ontstentenis- en beletregeling

- De statuten van het museum moeten voortaan een bepaling bevatten wat te doen bij ontstentenis of belet van alle bestuurders.
- Ontstentenis = disfunctioneren of ontslag
- Belet = langdurige ziekte of schorsing
- Mag bij de eerstvolgende statutenwijziging; hoeft *niet* direct.

7. Beperking meervoudig stemrecht binnen bestuur

- WBTR stelt dat elke stem van een bestuurslid evenwaardig is.
- Mocht er in de statuten toch zo'n regeling staan, geldig tot max. 5 jaar na inwerkingtreding WBTR
- Na 5 jaar automatisch vervallen.

Meer informatie?

Ga naar museumcontact.nl

en klik in het menu op het dossier **Wet- en regelgeving**